

Fredrikstad fra brunt til grønt: FREVAR MILJØSIKRER ET AV NORGES STØRSTE AVFALLSDEPONIER

Fredrikstads største deponi ligger på Øra – midt i et av landets største industriområder...nærmeste nabo til et av landets største naturreservater for fugler. Utkikstårnet for fugleelskere rager over terrenget i konkurranse med pipene fra byens store energigjenvinningsanlegg der hvit røyk stiger mot himmelen.

På Øra deponi har det vært dumpet mye rart gjennom mange tiår – både fra industrien som ligger kloss ved og fra de 75000 innbyggerne i regionen. Akkurat hva som ligger begravd nedi der, er det vanskelig å ha noen mening om, men det er ikke blomsterjord og parfyme, mener Tor Fagermoen som er FREVARs / kommunens rådgiver for alle spørsmål omkring vann og avløp og som har vært sentral i styringen av arbeidet for å sikre det digre deponiet.

Han kan fortelle at da arbeidet med å sikre området mot miljøskadelig avrenning ble startet,

jobbet gutta nede i grøftene med brune slagstøvler. Etter noen dager skiftet støvlene farge til grønt.

Hva slags stoffer som hadde skylden for det, vet jeg ikke, men kanskje lå det noe symbolsk i farge-skiftet? spør Fagermoen.

300 000 kubikkmeter forurenset overvann

Frevar KF (Fredrikstad vann, avløp og renovasjonsforetak) har vært ansvarlig for den store sikringsjobben på Øra. Deponiet dekker i alt 400 mål og hvert år har det rent nær

300 000 kubikkmeter vann gjennom dette deponiet – overvann som har sildret seg vei gjennom gammelt avfall, tatt med seg mengder av skadelige stoffer på veien og endt opp i byens store renseanlegg like ved. Elva Glomma og Gangsrodsbukta er beskyttet mot avrenning ved hjelp av en tetningsmembran rundt hele deponiområdet.

Å rense alt dette avrenningsvannet i byens ordinære renseanlegg er en stor - og dyr - jobb som påfører byen utgifter på rundt en million kroner årlig.

Løsningen har vært to-sidig: Samtidig som overflaten på deponiet er blitt komprimert og nå blir dekket med industribygg og asfalt, er det lagt rørgater og kummer i og omkring hele området.

886 meter GRP-rør

Rørsystemet er utviklet av selskapet APS Norway. Det består av rørgater og kummer som samler opp regnvannet fra overflaten av deponiet og leder dette rene vannet rett ut i Glomma som renner forbi. Under avfallet er det også lagt rør som samler forurenset vann som har rent gjennom deponi-massene. Dette vannet blir fra tre pumpestasjoner sendt til renseanlegget for behandling før det slippes videre.



Lange rørgater fanger opp overflatevann og forurenset bunnvann fra det enorme deponiet som dekker 400 mål på Øra i Fredrikstad. Kai Gabrielsen fra BD (til venstre) har overvåket rørleveringene til Frevars Tor Fagermoen.

Til rørgatene og kummene er det valgt utstyr i GRP-plast (GUP-rør) i dimensjoner fra 500 til 1200 m.m. I alt 886 meter rør. Denne kvaliteten er valgt fordi disse rørene er diffusjonstette og ikke skades av stoffene som finnes i deponimassene. Rørene har en stivhetsklasse som egner seg for legging på ustabil grunn, og de leveres i lengder på 12 meter slik at det blir få skjøter og reduserte lekkasjemuligheter, forklarer Brødrene Dahls Kai Gabrielsen som har skaffet alt rørustyr fra en av BDs produsenter i Polen.

Energigjenvinningsanleggene sparer 22 000 tonn råolje!

ØRA industriområde er et av landets største og huser blant annet bedrifter som Denofa, Hafslund, FREVAR, Kronos Titan og Fredrikstad Fjernvarme. Alle disse bedriftene har fokus på miljøtiltak, og kommunens energigjenvinningsanlegg forbrenner årlig 90 000 tonn restavfall som gjenvinnes til energi med en utnyttelsesgrad på 97 %. Det tilsvarer og erstatter 22 000 tonn tungolje, forklarer Tor Fagermoen.



Nå er det slutt på å kaste giftig avfall "på dynga" til evig etendighet for miljøet. I Fredrikstad må du besøke FREVARs gjenvinningsstasjon og Ronny Arnesen i avfallsmottaket "pølsebod" der alt som leveres til deponi nå må sorteres nøye.

